

Briselē, 2025. gada 10. decembrī
(OR. en)

16451/25

**Starpiestāžu lieta:
2025/0221 (COD)**

**TRANS 628
ENER 654
CODEC 2029
POLMIL 409
COMPET 1304
MI 1016
CADREFIN 363
FIN 1517**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Padome
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu 2028.–2034. gadam, groza Regulu (ES) 2024/1679 un atceļ Regulu (ES) 2021/1153 – daļēja vispārēja pieeja

I. IEVADS

1. Eiropas Komisija 2025. gada 16. jūlijā pieņēma priekšlikumu daudzgadu finanšu shēmai laikposmam pēc 2027. gada, tostarp priekšlikumu “Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam” (EISI). EISI priekšlikuma mērķis ir noteikt juridisko pamatu investīcijām Eiropas transporta infrastruktūras un energoinfrastruktūras tīklos, tostarp militārās mobilitātes un pārrobežu enerģijas projektos galvenokārt atjaunīgās enerģijas jomā, 2028.–2034. gadam.

2. Attiecībā uz transportu EISI priekšlikuma mērķi ir šādi:
- a) veicināt Eiropas transporta tīkla (“TEN-T”) pabeigšanu, īpašu uzmanību pievēršot infrastruktūras projektiem ar spēcīgu pārrobežu dimensiju;
 - b) palīdzēt pabeigt vieda, noturīga, droša, sadarbspējīga, dekarbonizēta un ilgtspējīga *TEN-T* izveidi;
 - c) investēt pārrobežu savienojumos ar trešām valstīm, īstenojot indikatīvās *TEN-T* kartes;
 - d) pielāgot *TEN-T* transporta infrastruktūras divējādam lietojumam, lai uzlabotu gan civilo, gan militāro mobilitāti visā ES.
3. Attiecībā uz enerģiju EISI priekšlikuma mērķi ir šādi:
- a) veicināt kopīgu interešu projektu un savstarpēju interešu projektu izstrādi saskaņā ar *TEN-E* regulu kā centrālo mērķi, lai atbalstītu iekšējā tirgus izveidi un enerģētikas savienības izveides pabeigšanu, atbalstot pārrobežu infrastruktūras projektus ES un ar kaimiņos esošām trešām valstīm;
 - b) uzlabot tīklu sadarbību, veicināt ekonomikas dekarbonizāciju, novērst problemātiskus starpsavienojumu posmus, veicināt kritiskās infrastruktūras aizsardzību un noturību un nodrošināt piegādes drošību;
 - c) veicināt pārrobežu sadarbību enerģijas jomā, galvenokārt atbalstot pārrobežu projektus atjaunīgās enerģijas jomā vai izmantojot Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānismu, kas izveidots saskaņā ar Regulu 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību.

II. PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA PADOMĒ

4. Komisija 2025. gada 22. jūlijā Transporta jautājumu darba grupā – intermodālo pārvadājumu jautājumi un tīkli nāca klajā ar EISI priekšlikumu un tam pievienoto ietekmes novērtējumu.
5. Lai koordinētu un strukturētu Padomes darbu un rīkotos saskaņā ar Padomes reglamenta 19. panta 3. punktu, Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2025. gada 3. septembra sanāksmē apstiprināja Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta *ad hoc* darba grupas (AHWP EISI)¹ izveidi. Laika periodā no 2025. gada 10. septembra līdz 19. novembrim AHWP EISI tikās sešas reizes un apsprieda prezidentvalsts kompromisa tekstus.
6. Pamatojoties uz komentāriem, kas no dalībvalstīm saņemti AHWP EISI 2025. gada 19. novembra sanāksmē, prezidentvalsts vēlreiz pārskatīja kompromisa tekstu, kuru Pastāvīgo pārstāvju komiteja apsprieda 2025. gada 3. decembrī. Diskusijā tika pausts plašs atbalsts prezidentvalsts kompromisa tekstam, un bija jāveic tikai daži pielāgojumi.
7. Izmaiņas salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu ir izceltas treknrakstā un pasvītrotas attiecībā uz papildinājumiem un pārsvītrotas attiecībā uz svītrojumiem. Papildus slīprakstā ir atzīmētas izmaiņas salīdzinājumā ar pēdējo dokumentu, kas 2025. gada 3. decembrī tika iesniegts Pastāvīgo pārstāvju komitejai.

¹ ST 11716/25.

III. PREZIDENTVALSTS KOMPROMISA TEKSTA GALVENIE ELEMENTI

8. Tā kā EISI priekšlikums ir saistīts ar nākamo DFS, visi noteikumi, kas ietekmē budžetu vai kam ir horizontāls raksturs, ir atlikti un ievietoti kvadrātikavās, un tādējādi izslēgti no daļējās vispārējās pieejas, gaidot turpmāku progresu saistībā ar DFS. Šie noteikumi, kas tekstā ir ievietoti kvadrātikavās, attiecas uz atsauci uz finansējumu faktiskajās cenās un uz deflatoru (1. apsvēruma), atsaucēm uz EKF *InvestEU* instrumentu un “Eiropa pasaulē” īstenošanas mehānismu (19. un 20. apsvēruma), atsauci uz Snieguma regulu (28. apsvēruma), programmas ilgumu (1. pants), budžetu (4. pants), atbalstu, kas jāsniedz, izmantojot *InvestEU* instrumentu un “Eiropa pasaulē” īstenošanas mehānismu (8. panta 3.–5. punkts), un diferencētām līdzfinansējuma likmēm (10. panta 6.–8. punkts). Noteikumus, kas ievietoti kvadrātikavās, sarunu gaitā vajadzības gadījumā var pārskatīt.
9. Prezidentvalsts kompromisa tekstā ir atlikti arī jautājumi, kas saistīti ar turpmāku fiksētu iezīmēšanu un ģeogrāfisko līdzsvaru un kas pēc būtības ir transversāli un sniedzas tālāk par EISI programmu.
10. Horizontālajos noteikumos ir veikti šādi grozījumi:
 - a) **Programmas mērķi** (3. pants) – palielināts uzsvars uz EISI ieguldījumu vienotā tirgus dekarbonizācijā, integrācijā un konkurētspējā. Apsvērumos tika iekļauts konkrēts formulējums, lai uzsvērtu – apsverot projektu pārrobežu dimensiju, ir jāņem vērā katras dalībvalsts ģeogrāfiskās īpatnības.
 - b) **Programmas asociētās trešās valstis** (7. pants) – lai gan tieši minētajā pantā netika ieviesti nekādi grozījumi, 31. apsvērumā tika pievienoti precizējumi par esošo darbības veidu, tostarp attiecībā uz to, cik svarīgi ir saglabāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

- c) **Attiecināmība** (9. pants) – pants ir pārstrādāts, lai uzlabotu juridisko pamatotību un skaidrību, nosakot attiecināmības kritērijus un precizējot darba programmu saturu. Ir pievienots jauns 9.a pants par piešķiršanas kritērijiem, lai i) precizētu, ka darba programmās nosaka piešķiršanas kritērijus (un tos var sīkāk izklāstīt dokumentos, kas saistīti ar piešķiršanas procedūru), un ii) noteiktu elementus, kurus Komisija var ņemt vērā, nosakot piešķiršanas kritērijus. Minētās izmaiņas ir atspoguļotas arī 24. apsvērumā. Turklāt 7. punkts ir svītrots, jo to varētu interpretēt veidā, kas ievērojami ierobežotu iespēju pieteikties finansējumam infrastruktūras projektiem, jo īpaši tādiem, kuriem ir iepriekšējas valsts finansējuma saistības.
- d) **Saskaņotība ar citām DFS programmām** (12. panta 3.a punkts) – tika ieviests noteikums, lai atspoguļotu vajadzību pēc saskaņotības un papildināmības starp darba programmām, ar kurām īsteno EISI programmu, un Eiropas Konkurētspējas fondu, kam kopā ar valstu un reģionu partnerības plāniem būtu jānodrošina labāks dalībvalstu finansiālo vajadzību segums infrastruktūras projektiem. Papildu elementi attiecībā uz darbības saskaņotību ir ietverti kompromisa teksta pantos un apsvērumos, kas ievietoti kvadrātiekāvēs.
- e) **Papildu noteikumi attiecībā uz dotācijām** (10. pants) – tika iekļauti precizējumi, lai nodrošinātu, ka dotāciju labuma guvēji tiek pienācīgi iesaistīti dotācijas samazināšanas vai izbeigšanas gadījumā.
- f) **Komitoloģija** (12., 12.a un 15. pants) – lai nodrošinātu dalībvalstu pienācīgu iesaisti darba programmu izstrādē un projektu, kas saņem EISI finansējumu, atlasē, konsultēšanās procedūra ir aizstāta ar pārbaudes procedūru. Turklāt attiecībā uz darba programmu pieņemšanu ir iekļauta klauzula par atzinuma nesniegšanu.

11. Uz transportu attiecināmajos noteikumos ir veikti šādi grozījumi:

- a) **Definīcijas** (2. pants) – tika precizētas vai pievienotas vairākas definīcijas, tostarp “divējāda lietojuma transporta infrastruktūra” un “globāls projekts”.
- b) **Programmas mērķi** (3. pants) – 2. punkta a) apakšpunkta i) punkta 1) apakšpunktā tika iekļauta skaidra atsauce uz **Eiropas transporta koridoriem**, lai precizētu to projektu tvērumu, kuri varētu būt tiesīgi saņemt finansējumu.
- c) **(Militārās mobilitātes projektu) attiecināmība** (9. panta 4. un 8. punkts un 24. apsvēruma) – tika uzsvērts, cik svarīgi ir piešķiršanas procedūrās pienācīgi ņemt vērā drošību un sabiedrisko kārtību.
- d) Pēc plašām apspriedēm tika grozīts **pielikums** ar kopīgu interešu projektu ar pārrobežu dimensiju indikatīvo sarakstu, lai veiktu galvenokārt šādas izmaiņas: i) dažādi tehniski pielāgojumi, ii) jaunu pārrobežu posmu iekļaušana, kas nebija iekļauti Komisijas sākotnējā priekšlikumā, iii) dažu esošo posmu paplašināšana ātrgaitas dzelzceļa gadījumā. Tajā pašā laikā 4. apsvērumā ir uzsvērts, ka pielikums ir tikai ilustratīvs un tādējādi tas neskar projektu, kas saņem EISI līdzfinansējumu, atlasīti un nenosaka finansiālas saistības dalībvalstīm.

12. Uz enerģiju attiecināmajos noteikumos ir veikti šādi grozījumi:

- a) Jaunā apsvērumā ir precizēta **saikne starp iekšējā tīkla pastiprināšanu un pieejamību un pārrobežu starpsavienojumu jaudu**.
- b) Tika iekļauts konkrēts formulējums, lai nodrošinātu, ka **tiek ņemtas vērā** visu dalībvalstu, tostarp **salu dalībvalstu**, ģeogrāfiskās īpatnības.
- c) **Definīcijas** (2. pants) – pārrobežu projekta atjaunīgās enerģijas jomā definīcija tika grozīta, lai attiecīgā gadījumā ņemtu vērā **pieslēgumu sadales vai pārvades tīklam** ar noteikumu, ka tas ir projekta neatņemama daļa. Šīs izmaiņas attiecas arī uz minētajā pantā definētajiem uzkrāšanas projektiem.

- d) **Programmas mērķi** (3. pants) – panta 2. punkta b) apakšpunkta i) punktā tika skaidri uzsvērta **kopīgu interešu projektu un savstarpēju interešu projektu** centrālā loma. Punktā tika iekļauts teksts par **problemātisku starpsavienojumu posmu novēršanu**, savukārt daļā par energoinfrastruktūras noturību tika pievienots teksts par **kritiskās energoinfrastruktūras aizsardzību**. Kritiskās energoinfrastruktūras aizsardzība ir ņemta vērā arī apsvērumos. Tika sīkāk precizēta 3. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) punkta darbības joma attiecībā uz mērķi atbalstīt pārrobežu sadarbību enerģētikas jomā, t. i., galvenokārt atjaunīgās enerģijas projektu jomā.
- e) Tā paša 3. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) punktā ir precizēts, ka projekti, kurus var atbalstīt, izmantojot Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānismu, ietver arī uzkrāšanu, ja ir izpildīti nosacījumi saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 33. pantu.
- f) **Pārrobežu projekti atjaunīgās enerģijas jomā** (11. pants) – panta 2. punkts tika grozīts, lai ieguvumus no pārrobežu projektiem atjaunīgās enerģijas jomā papildinātu ar dekarbonizāciju, sistēmas elastību un uzkrāšanu. Šādus projektus novērtē arī attiecībā uz iespējamajiem konkrētiem ieguvumiem, ja tie ir cieši saistīti ar pārrobežu energotīklu paplašināšanu. Tas ir atspoguļots 4. punktā.

- g) **Piešķirums Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānismam no programmas budžeta ne vairāk kā 5 % apmērā** (11. pants) – panta 5. punkts tika grozīts, pievienojot norādi, ka finansējumu var piešķirt arī gadījumā, ja tādējādi var finansēt projektus, kuri ļauj **izmaksu ziņā lietderīgi integrēt atjaunīgos energoresursus energosistēmā**. Turklāt, ja ieguldījums Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānismā 5 % apmērā ir pilnībā piešķirts līdz 2031. gada 1. janvārim, Komisija var nolemt piešķirt papildu ieguldījumu, kas nepārsniedz 5 % no šīs programmas atlikušā budžeta (jauns 5.a punkts). Pirms tam Komisija izvērtē pārrobežu projektu atjaunīgās enerģijas jomā ieviešanu tirgū un pieprasījumu pēc tiem, kā arī Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānisma darbību. Minētās izmaiņas ir atspoguļotas arī apsvērumos.
- h) **Darba programmas** (12. pants) – tika pievienots jauns 2.a punkts, lai darba programmās enerģētikas nozarē skaidrāk ņemtu vērā kopīgu interešu projektus un savstarpēju interešu projektus, kuru mērķis ir labāk integrēt iekšējo enerģijas tirgu, izbeigt enerģētisko izolāciju un novērst problemātiskus elektrotīklu starpsavienojumu posmus. Tas ir atspoguļots arī apsvērumos.
- i) Tajā pašā 12. pantā tika iekļauts 2.b punkts, lai darba programmās tiktu norādītas aplēstās summas konkrētajiem mērķiem enerģētikas jomā, ņemot vērā ES enerģētikas politikas attīstību un cita starpā arī satvaru energosistēmas dekarbonizācijai. Šīs izmaiņas ir atspoguļotas 10. un 18. apsvērumā.

13. Tekstā ir arī labojumi, kas tika ieviesti pēc Pastāvīgo pārstāvju komitejas 2025. gada 3. decembra sanāksmes. Šie labojumi nemaina teksta nozīmi. Tie saskaņo tekstā izmantotos terminus un pareizrakstību.

IV. IZSKATĪŠANA CITĀS IESTĀDĒS

14. No EP puses priekšlikums gaida komiteju lēmumu. Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja (ITRE) un Transporta un tūrisma komiteja (TRAN) ir kopīgi atbildīgas par priekšlikumu. 2025. gada 3. oktobrī tika iecelta ITRE referente *Kamila GASIUK-PIHOWICZ* (PL, EPP) un TRAN referente *Oihane AGIRREGOITIA MARTÍNEZ* (ES, Renew). Atzinumu lūdzta sniegt trim komitejām: Drošības un aizsardzības komitejai (SEDE), Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejai (ENVI) un Reģionālās attīstības komitejai (REGI). Budžeta komitejai (BUDG) būtu jā sagatavo budžeta izvērtējums. Ir gaidāms, ka Parlaments savu ziņojumu pieņems 2026. gada vidū.
15. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja un Reģionu komiteja pašlaik gatavo atzinumus par tiesību akta priekšlikumu.

V. NOBEIGUMS

16. Padome tiek aicināta pieņemt vispārēju pieeju, pamatojoties uz šīs piezīmes pielikumā izklāstīto tekstu.
17. Šī daļējā vispārējā pieeja būs Padomes pilnvarojums sarunām ar Eiropas Parlamentu parastās likumdošanas procedūras ietvaros.

2025/0221 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu 2028.–2034. gadam, groza
Regulu (ES) 2024/1679 un atceļ Regulu (ES) 2021/1153**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 172. panta pirmo daļu un
194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

¹ *OV L ..., ... lpp.

² *OV L ..., ... lpp.

- (1) Ar šo regulu tiek izveidota Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta programma (“programma”), kuras mērķis ir paātrināt investīcijas Eiropas transporta un enerģētikas tīklu jomā un stimulēt gan publiskā, gan privātā sektora finansējuma piesaisti, vienlaikus palielinot juridisko noteiktību un ievērojot tehnoloģiskās neitralitātes principu. Tās mērķis ir arī sekmēt pārrobežu sadarbību atjaunīgās enerģijas jomā, piemēram, atbalstot pārrobežu projektus. Programmai būtu jārada iespēja pilnībā izmantot sinerģiju starp transporta nozari un enerģētikas nozari, tādējādi stiprinot Savienības darbības rezultativitāti un dodot iespēju optimizēt īstenošanas izmaksas. [Šī regula nosaka programmas finansējumu. Šajā regulā faktiskās cenas aprēķina, piemērojot fiksētu 2 % deflatoru.]
- (2) Efektīva pasažieru ³ un preču pārvadāšana ir būtisks Savienības darbības pīlārs, kam ir izšķiroša nozīme konkurētspējas un ekonomikas izaugsmes veicināšanā, kohēzijas nodrošināšanā un klimata un vides mērķu sasniegšanā. Brīvas un efektīvas iedzīvotāju pārvietošanās un preču aprites nodrošināšana labi savienotā un pilnīgā vienotajā tirgū uzlabo savienotību, nodrošina piekļuvi darbvietām un pakalpojumiem un atbalsta vietējo ekonomiku un tirdzniecību. Tajā pašā laikā dekarbonizēta un ilgtspējīga transporta sistēma ir priekšnosacījums, lai sasniegtu Savienības klimata mērķus un novērstu Savienības ekonomikas stratēģisko un ilgtnespējīgo atkarību no fosilajām degvielām. Efektīvi un droši kravu pārvadājumi ir nepieciešami, lai iedzīvotājiem piegādātu vajadzīgās preces, uzturētu mūsu ekonomiku un atbalstītu mūsu militāro drošību. Dragi ziņojumā par Eiropas konkurētspējas nākotni ⁴ ir atzīts, ka ir svarīgi palielināt investīcijas transporta infrastruktūrā, un uzsvērta nepieciešamība pēc integrēta multimodālā transporta tirgus, kā arī liels pieprasījums pēc dekarbonizācijas un tīriem risinājumiem. Dragi ziņojums aicina Savienībā veicināt digitalizāciju galvenajās ekonomikas nozarēs, piemēram, transporta nozarē. Letas ziņojumā par iekšējā tirgus nākotni ir uzsvērts, ka transporta nozare ir svarīga joma, kurā dziļāka Eiropas integrācija ir būtiska, lai pilnībā atraisītu iekšējā tirgus potenciālu.

³ Ieskaitot personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām un invaliditāti.

⁴ Mario Dragi, “*A competitiveness strategy for Europe*”, 2024. gada septembris, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en.

Letas ziņojumā jo īpaši uzsvērtā nepieciešamība pabeigt *TEN-T* tīkla izveidi un uzsvērtas Eiropas ātrgaitas dzelzceļa tīkla iespējas radikāli pārveidot ceļošanu Eiropā un veicināt Savienības integrāciju. Nīnistes ziņojumā par Eiropas civilo un militāro sagatavotību ir uzsvērtā divējāda lietojuma transporta koridoru nozīme militārajā kustībā un piegādes ķēdēs un transporta infrastruktūras noturība pret klimata pārmaiņām, kā arī nepieciešamība pēc drošiem jūras piegādes maršrutiem, ko izmanto Savienības ārējai tirdzniecībai.

- (3) Savienībai būtu jāveicina projekti mazāk attīstītos, mazāk savienotos, lauku, salu, piekrastes, perifēros, pārslogotos, tālākajos vai izolētos reģionos **un dalībvalstīs, kā arī salu dalībvalstīs**, lai **mazinātu enerģētisko izolāciju un** nodrošinātu piekļuvi Eiropas enerģētikas un transporta tīkliem, vienlaikus sniedzot ieguvumus visai Savienībai drošības, konkurētspējas un sociālās, ekonomiskās un teritoriālās kohēzijas ziņā. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2024/1679⁵ ir noteikta Eiropas transporta tīkla infrastruktūra, precizētas prasības, kas tai jāizpilda, un paredzēti pasākumi to īstenošanai. Minētā regula paredz, ka līdz 2030. gadam tiks pabeigts Eiropas transporta tīkla pamattīkls un līdz 2040. gadam – paplašinātais pamattīkls, izveidojot jaunu infrastruktūru, kā arī būtiski modernizējot un rekonstruējot esošo infrastruktūru. Tas radīs augstas veiktspējas tīklu pasažieru un preču pārvadājumiem.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1679 (2024. gada 13. jūnijs) par Savienības pamatnostādņēm Eiropas transporta tīkla attīstībai un ar ko groza Regulas (ES) 2021/1153 un (ES) Nr. 913/2010 un atceļ Regulu (ES) Nr. 1315/2013 (OV L, 2024/1679, 28.6.2024.).

(4) Lai sasniegtu Regulā (ES) 2024/1679 noteiktos mērķus, ir finansiāli jāatbalsta **kopīgu interešu projektu ar pārrobežu dimensiju attīstība, izmantojot jaunu vai modernizētu infrastruktūru, tostarp novēršot trūkstošus savienojumus. Šāda pārrobežu dimensija pastāv Eiropas transporta koridoros, tostarp dzelzceļa un iekšzemes ūdensceļu posmos, kas uzskaitīti šīs regulas pielikumā. Minētajā pielikumā ir iekļauti arī papildu projekti visaptverošajā tīklā, kā arī[...] ostas, kurām kopā ar[...] to iekšzemes savienojumiem ir pārrobežu dimensija. Pielikumā iekļautais indikatīvais saraksts, kurā norādīti kopīgu interešu projekti ar pārrobežu dimensiju, ir ilustratīvs, nepreferenciāls un neskar Regulas (ES) 2024/1679 8. panta 5. punktu. Kopīgu interešu projekti ar pārrobežu dimensiju, kuri nav iekļauti pielikumā, nav izslēgti no atbalsta saņemšanas saskaņā ar šo programmu, ja tie atbilst attiecīgajiem kritērijiem. Apsverot to projektu pārrobežu dimensiju, kuri ir tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar šo programmu, būtu jāņem vērā katras dalībvalsts un jo īpaši salu dalībvalstu ģeogrāfiskās īpatnības.[...]**

(4.a) Programmai būtu jāatbalsta vieda, noturīga un ilgtspējīga *TEN-T* tīkla attīstība. Viedam *TEN-T* tīklam būtu jābūt aprīkotam ar sadarbispējīgām un digitālām satiksmes pārvaldības sistēmām, piemēram, *ERTMS*, *ITS*, *SESAR*, *VTMIS* un *RIS*. Noturīgam *TEN-T* tīklam vajadzētu būt gatavam stāties pretī mainīgajam klimata un ģeopolitiskajam kontekstam, kā arī dabas apdraudējumiem, hibrīddraudiem un kiberdraudiem, cilvēka izraisītām katastrofām un traucējumiem. Ilgtspējīgam *TEN-T* tīklam būtu jānodrošina dekarbonizēts transports, piemēram, ieviešot alternatīvās degvielas. Turklāt tālsatiksmes transportam trūkst sadarbības un infrastruktūras, kas ļautu veikt drošu darbību; programmā būtu jārisina arī šie jautājumi.[...]

- (4.b) [...]Attiecīgā gadījumā programmas atbalstītajām [...] darbībām **vajadzētu būt** saskaņīgām ar koridoru darba plāniem, kas izstrādāti saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1679 54. pantu, un ar vispārējo tīkla attīstību veikspējas un sadarbības ziņā.
- (5) Kopīgajā baltajā grāmatā par Eiropas aizsardzības gatavību 2030 ⁶ militārā mobilitāte atzīta par būtisku Savienības drošības un aizsardzības sastāvdaļu un uzsvērtā Savienības pievienotā vērtība divējāda lietojuma mobilitātes infrastruktūras atbalstīšanā. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1153 ⁷ pirmo reizi tika iekļauts īpašs finansējums civilā un aizsardzības divējādā lietojuma transporta infrastruktūras attīstībai. Ir būtiski, lai Savienības transporta infrastruktūra nodrošinātu ātru un efektīvu militārā personāla, materiālu un aprīkojuma pārvietošanu pa gaisu, sauszemi un ūdensceļiem. Tādēļ būtu [...] jāmodernizē visu transporta veidu infrastruktūra, lai tā atbilstu militārajām prasībām. Ar programmu būtu jācenšas panākt papildināmību ar konkrētajām aktivitātēm, ko atbalsta no Eiropas Konkurētspējas fonda (arī attiecībā uz svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (*IPCEI*)), it īpaši ar mērķi stiprināt dalībvalstu piekļuvi militārās mobilitātes spējām un to pieejamību un atbalstīt digitālu risinājumu izstrādi, lai atvieglotu militāro mobilitāti, kā arī pasākumus, ko atbalsta saskaņā ar valstu un reģionu partnerības plāniem.

⁶ Kopīgā baltā grāmata par Eiropas aizsardzības gatavību 2030, JOIN(2025) 120 final, 2025. gada 19. marts.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1153 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu un atceļ Regulas (ES) Nr. 1316/2013 un (ES) Nr. 283/2014 (OV L 249, 14.7.2021., 38. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

- (6) Militārās mobilitātes jomā programmas mērķis ir palīdzēt nodrošināt militārā aprīkojuma un personāla ātru un plaša mēroga pārvietošanu visā ES, ņemot vērā speciālās militārās zināšanas ES līmenī. Programmai vajadzētu būt saskanīgai ar ES centieniem palielināt ES aizsardzības gatavību, kā izklāstīts Kopīgajā baltajā grāmatā par Eiropas aizsardzības gatavību 2030, **un pilnībā jāievēro ES dalībvalstu suverenitāte attiecībā uz to valsts teritoriju un valsts lēmumu pieņemšanas procesiem, kas attiecas uz militāro mobilitāti. Programmai vajadzētu būt vērstai uz darbībām, kas saistītas ar četriem ES prioritārajiem militārās mobilitātes koridoriem, kuri noteikti II pielikumā dokumentā “Militārās prasības militārajai mobilitātei Eiropas Savienībā un ārpus tās”, ko Padome apstiprināja 2025. gada 17. martā, un jebkurā turpmākā pārskatītajā versijā, kas apstiprināta pēc tam. Tam nevajadzētu izslēgt iespēju atbalstīt citas divējāda lietojuma infrastruktūras darbības saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem kritērijiem.**
- (7) Savienība ir izstrādājusi pati savas kosmosa sistēmas pozicionēšanai, navigācijai un laika sinhronizācijai (*PNT*) (*Galileo*, *EGNOS* un *LEO PNT*), Zemes novērošanas un monitoringa programmu (*Copernicus*, *EOGS*) un drošu savienotību (*GOVSATCOM* un *IRIS²*). Tās visas piedāvā progresīvus pakalpojumus, kas sniedz būtiskus ekonomiskus ieguvumus publiskā un privātā sektora lietotājiem. Tāpēc ikvienai transporta infrastruktūrai un energoinfrastruktūrai, kura finansēta ar EISI un kurā izmantoti *PNT* vai Zemes novērošanas pakalpojumi, vajadzētu būt tehniski saderīgai ar minētajām sistēmām. Lai nodrošinātu šādu saderību, attiecīgā gadījumā darba programma var nodrošināt, ka EISI atbalstītās darbības, kas ietver *PNT*, savienojamības vai novērošanas tehnoloģiju, ir tehniski saderīgas ar ES kosmosa sistēmām.
- (8) ES stratēģijā *ProtectEU* ir uzsvērts, ka drošība ir pamats, uz kura balstās visas mūsu brīvības, un tās pamatā ir apsvērums, ka drošība ir jāintegrē visās ES politikas jomās.

(9) Energoinfrastruktūras paplašināšana un modernizācija ir būtisks nosacījums patiesai enerģētikas savienībai, kas ir pilnīga un savstarpēji savienota, nodrošinot Savienības enerģētisko drošību un neatkarību, enerģijas pieejamību cenas ziņā un rūpniecības konkurētspēju, vienlaikus sasniedzot Savienības klimata un enerģētikas mērķus 2030. gadam un līdz 2050. gadam panākot klimatneitralitāti. Energotīkli ir vajadzīgi, lai ieviestu atjaunīgās enerģijas papildu ražošanu, tostarp atkrastes ražošanu, veicinātu rūpniecības dekarbonizāciju un elektrifikāciju un nodrošinātu labi funkcionējošu, **elastīgu** un konkurētspējīgu iekšējo enerģijas tirgu, kas nodrošina drošu un cenas ziņā pieejamu energoapgādi, **tostarp savienojot teritorijas, kurām piemīt augsts enerģijas ražošanas potenciāls, ar pieprasījumu nākotnē**. Dragi ziņojumā arī atzīts, ka ir svarīgi palielināt investīcijas energoinfrastruktūrā. Dragi ziņojumā jo īpaši tika norādīts uz investīcijām enerģētīklos un nepieciešamību strauji palielināt pārrobežu energoinfrastruktūras izvēršanu, lai nodrošinātu atjaunīgās enerģijas integrāciju Eiropas sistēmā un dekarbonizētu Eiropas rūpniecību. Tīras rūpniecības kursā ⁸ un Lētākas enerģijas rīcības plānā ⁹ Komisija uzsvēra, ka ir izšķiroši svarīgi pabeigt enerģētikas savienības izveidi, investējot energoinfrastruktūrā un pārrobežu tīklos **un tos nodrošinot**, lai aizsargātu Eiropas rūpniecības konkurētspēju un cilvēku labklājību, kā arī enerģijas piegādes pieejamību cenas ziņā un drošību. Lētākas enerģijas rīcības plānā norādīts, ka ikvienam cilvēkam, kopienai un uzņēmumam būtu jāgūst labums no pārejas uz tīru enerģiju. Saskaņā ar Energoregulatoru sadarbības aģentūras Uzraudzības ziņojumu par elektroenerģijas infrastruktūru ¹⁰ līdz 2030. gadam pārrobežu jaudas vajadzības sasniegs 66 GW, no kurām 32 GW pašlaik nav apmierinātas. Programmas atbalstam pārrobežu projektiem būs svarīga nozīme šīs nepietiekamības novēršanā.

⁸ COM/2025/85 final.

⁹ COM/2025/79 final.

¹⁰ ACER, *Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system, 2024 Monitoring Report*, https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/ACER_2024_Monitoring_Electricity_Infrastructure.pdf.

- (10) Īpaša uzmanība būtu jāpievērš pārrobežu enerģotīklu starpsavienojumiem, tostarp kompleksiem projektiem, piemēram, hibrīdstarpsavienotājiem, tajā skaitā tiem, kas vajadzīgi, lai sasniegtu 15 % elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju 2030. gadam, kas noteikts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 ¹¹. **Lētākas enerģijas rīcības plānā Komisija uzsvēra, ka vērienīga energosistēmas elektrifikācija un tīru enerģijas avotu plašāka izmantošana palielinās visas enerģētikas nozares energoefektivitāti, palīdzēs dekarbonizēt rūpniecības, mobilitātes un, izmantojot citus risinājumus, apsildes un dzesēšanas nozares un atbalstīs tīras un vietējas enerģijas ražošanas ieviešanu, un paziņoja, ka 2026. gadā nāks klajā ar Elektrifikācijas rīcības plānu.**
- (11) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/869 ¹² nosaka pamatnostādnes Eiropas energoinfrastruktūras savlaicīgai attīstībai un sadarbībai. Tajā ir noteikts, kā apzināmi kopīgu interešu projekti un savstarpēju interešu projekti, un paredzēti nosacījumi, ar kādiem šie projekti var pretendēt uz Savienības finansiālo palīdzību. Tomēr, ņemot vērā to pārrobežu raksturu, kopīgu interešu projekti un savstarpēju interešu projekti ne tikai rada būtiskas pozitīvas eksternalitātes un veicina solidaritāti, bet arī sagādā specifiskas problēmas projektu virzītājiem, ņemot vērā, ka tie aptver vairākas jurisdikcijas, tiem ir raksturīgas problēmas ar koordināciju un bieži vien ir asimetrisks izmaksu un ieguvumu **sadalījums starp uzņēmējvalstīm un ārpus tām.**

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/869 (2022. gada 30. maijs) par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņēm un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 un (ES) 2019/943 un Direktīvas 2009/73/EK un (ES) 2019/944 un atceļ Regulu (ES) Nr. 347/2013 (OV L 152, 3.6.2022., 45. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

Tāpēc tiem ir vajadzīgs Savienības līmeņa atbalsts, **un saskaņā ar šīs programmas enerģētikas mērķiem tiem būtu jāpievērš īpaša uzmanība, ievērojot Regulā (ES) 2021/1153 norādīto līdzekļu sadalījumu. Tāpat kā attiecībā uz Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu 2021.–2027. gadam Komisijai būtu regulāri jānovērtē līdzekļu apgūšana saskaņā ar šīs programmas enerģētikas mērķiem, lai nodrošinātu pienācīgu izkliedi saskaņā ar tirgus pieprasījumu un nepieciešamību pabeigt enerģētikas savienības izveidi.**

- (12) Enerģētikas jomā programmas mērķis ir veicināt kopīgu interešu projektu un savstarpēju interešu projektu attīstīšanu, lai veicinātu enerģijas tirgus integrāciju un energotīklu sadarbību pāri robežām. Turklāt programmas mērķis ir veicināt dekarbonizāciju, **mazināt enerģētisko izolāciju un novērst problemātiskus starpsavienojumu posmus,** sekmēt energoefektivitāti un nodrošināt piegādes drošību, kā arī atvieglot pārrobežu sadarbību enerģijas – arī atjaunīgās enerģijas – ražošanā un atbalstīt arī uzkrāšanas kompleksus, kas neatbilst Regulas (ES) 2022/869 attiecināmības kritērijiem. **Apsverot to projektu pārrobežu dimensiju, kuri ir tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar šo programmu, kā arī novērtējot enerģētisko izolāciju, neaizsargātību un piegādes drošību, būtu jāņem vērā katras dalībvalsts un jo īpaši salu dalībvalstu ģeogrāfiskās īpatnības.** Šajā sakarā būtu jāņem vērā visu to ieinteresēto personu intereses, kuras varētu tikt ietekmētas, **un būtu jāveic projektu izmaksu un ieguvumu analīze.**
- (13) Pārrobežu sadarbība starp dalībvalstīm vai starp dalībvalstīm un trešām valstīm atjaunīgās enerģijas jomā ir būtiska, lai izmaksefektīvā un ilgtspējīgā veidā sasniegtu Savienības mērķus attiecībā uz dekarbonizāciju, konkurētspēju, iekšējā enerģijas tirgus izveides pabeigšanu un piegādes drošību. Programmas mērķis ir novērst risku, ka bez Savienības finansiālās palīdzības pārrobežu sadarbība saglabāsies neoptimālā līmenī.

- (14) Pārrobežu projektiem atjaunīgās enerģijas jomā būtu jānodrošina izmaksu ietaupījumi atjaunīgās enerģijas izvēršanai **un integrācijai** visā Savienībā vai citi ieguvumi **dekarbonizācijai**, sistēmas integrācijai, **uzkrāšanai un sistēmas elastībai**, piegādes drošībai, konkurētspējai vai inovācijai[...]. Atlasot projektus, Komisijai jo īpaši būtu jāapsver to ieguldījums Savienības iekšējā enerģijas tirgus turpmākā integrācijā un jācenšas, ja iespējams, ņemt vērā ģeogrāfisko līdzsvaru. **Kārtībai attiecībā uz pārrobežu uzkrāšanas projektiem atjaunīgās enerģijas jomā nebūtu jābūt ierobežotai, iekļaujot tikai blakus esošas dalībvalstis un enerģijas vai elastības pakalpojumu fizisku piegādi.** Ja dotācijas tiek piešķirtas darbiem, pieteikuma iesniedzējam būtu jāpierāda vajadzība pārvarēt tirgus nepilnības vai finansiālus šķēršļus, piemēram, nepietiekamu komerciālo dzīvotspēju, augstas sākotnējās izmaksas vai tirgus finansējuma trūkumu.
- (15) Programmai būtu jānodrošina iespēja pārvietot līdzekļus uz Savienības atjaunīgās enerģijas **finansēšanas** mehānismu, kas izveidots ar Regulas (ES) 2018/1999 ¹³ 33. pantu, lai nodrošinātu ieguldījumu veicinošajā satvarā, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001 ¹⁴ 3. panta 5. punktā, **tostarp tehnisko un administratīvo palīdzību Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānisma īstenošanai.** Šī pārvietošana var attiekties arī uz projektiem, kas atbilst atjaunīgās enerģijas pārrobežu projektu definīcijai. Attiecīgā gadījumā Komisijai šādu finansiālu atbalstu būtu jācenšas izvirzīt par prioritāti tad, ja projekti veicina Savienības iekšējā enerģijas tirgus turpmāku integrāciju, ietverot atjaunīgās enerģijas pārrobežu projektus.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (Dokuments attiecas uz EEZ).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

Ja līdzekļi, kas pārvietoti uz Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānismu, ir pilnībā piešķirti līdz 2031. gada 1. janvārim, Komisija var pārvietot vēl papildus 5 % no šīs programmas atlikušā budžeta, kurš paredzēts 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem konkrētajiem mērķiem, pamatojoties uz rūpīgu izvērtējumu attiecībā uz pārrobežu projektu atjaunīgās enerģijas jomā ieviešanu tirgū un pieprasījumu pēc tiem un paturot prātā, ka ir vajadzīgs pieejams finansējums, lai atbalstītu centrālo mērķi – izstrādāt kopīgu interešu projektus un savstarpēju interešu projektus saskaņā ar programmas mērķiem, kā noteikts 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā.

- (16) Būtu jānodrošina sinerģija starp Eiropas transporta un enerģētikas tīklu attīstību un atjaunīgās enerģijas pārrobežu projektiem ar spēcīgu pārrobežu ietekmi, ko atbalsta EISI, un transporta un enerģētikas projektiem, kas ietilpst valstu un reģionu partnerības plānu, Pētniecības un inovācijas pamatprogrammas un Eiropas Konkurētspējas fonda darbības jomā. Sinerģija varētu ietvert arī atbalstu svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (*IPCEI*), kuru uzmanības centrā ir pārrobežu infrastruktūra transporta un enerģētikas nozarē.

(16.a) Iekšējā tīkla infrastruktūras paplašināšana, pastiprināšana un pieejamība ir būtiska, lai nodrošinātu pārrobežu starpsavienojumu jaudas pienācīgu un uzticamu izmantošanu, novērstu infrastruktūras problemātiskos posmus, piemēram, strukturālas pārslodzes valstu elektrotīklos, un atbalstītu iekšējā enerģijas tirgus turpmāku integrāciju un enerģijas koridoru izveides pabeigšanu, tādējādi veicinot enerģētikas savienības īstenošanu un pieņemamas enerģijas cenas un atbalstot Savienības konkurētspēju. Saskaņā ar Regulu (ES) 2022/869 valstu infrastruktūras projektus ar ievērojamu pārrobežu ietekmi var klasificēt kā kopīgus interešu projektus vai savstarpēju interešu projektus, lai efektīvi atbalstītu un nodrošinātu pārrobežu starpsavienojumu, neskarot pārrobežu izmaksu sadali.

(16.b) Lai nodrošinātu Savienības drošību un energoapgādes nepārtrauktību, ir steidzami jāaizsargā kritiskā transporta struktūra un energoinfrastruktūra. Kritiskās energoinfrastruktūras aizsardzības pasākumu darbības joma, raksturs un steidzamība atšķiras, reaģējot uz jauniem apdraudējumiem. Pilnībā ievērojot ES dalībvalstu suverenitāti attiecībā uz to valsts drošības interesēm, aizsardzības pasākumi, tostarp tie, kas saistīti ar kiberdrošību, lai nodrošinātu noturību un stabilitāti projektu izstrādes un modernizācijas jomā, ir īpaši svarīgi pārrobežu infrastruktūras projektiem Savienībā un būtu jāapsver saistībā ar kopīgu interešu projektu un savstarpēju interešu projektu izstrādi.

- (17) Programmai būtu arī jācenšas panākt saskaņotību ar darbībām, ko finansē no instrumenta “Eiropa pasaulē”. Ir svarīgi, lai Eiropas transporta un enerģētikas tīkli būtu labi savienoti ar trešām valstīm. Attiecīgajos politikas satvaros ir apzināti kopīgu interešu projekti starp dalībvalstīm un trešām valstīm vai savstarpēju interešu projekti, kas ir prioritāte transporta un enerģētikas savienojumiem no šīm trešām valstīm un ar tām. Attiecībā uz šiem projektiem saskaņā ar programmu sniegtais atbalsts būtu cieši jākoordinē ar atbalstu, ko sniedz saskaņā ar instrumentu “Eiropa pasaulē”. Transporta jomā prioritāte būtu jāpiešķir pārrobežu posmiem **ar trešām valstīm**, kas uzskaitīti šīs regulas pielikumā, **lai nodrošinātu Regulas (ES) 2024/1679 IV pielikumā noteiktā indikatīvā TEN-T īstenošanu**.
- (18) Nesenā pieredze strauji mainīgajā ekonomiskajā, sociālajā un ģeopolitiskajā vidē liecina, ka ir vajadzīga elastīgāka daudzgadu finanšu shēma un Savienības programmas. Šajā nolūkā un saskaņā ar EISI mērķiem finansējumā būtu pienācīgi jāņem vērā mainīgās politikas vajadzības un Savienības prioritātes, kas noteiktas attiecīgajos Komisijas publicētajos dokumentos, Padomes secinājumos un Eiropas Parlamenta rezolūcijās, vienlaikus nodrošinot pietiekamu budžeta izpildes paredzamību. **Īstenojot EISI konkrētos enerģētikas mērķus ar darba programmu starpniecību, būtu jānorāda aplēstās summas konkrētajiem mērķiem enerģētikas jomā.**

- (19) [Lai nodrošinātu konsekvenci, programmā paredzētā budžeta garantija un finanšu instrumenti, tostarp apvienojumā ar citiem neatmaksājama atbalsta veidiem finansējuma apvienošanas operācijās, būtu jāīsteno saskaņā ar piemērojamajiem EKF instrumenta *InvestEU* un *GE* īstenošanas mehānismu noteikumiem, izmantojot nolīgumus, kas noslēgti par šāda veida atbalstu saskaņā ar EKF instrumentu *InvestEU* un *GE* īstenošanas mehānismiem.]
- (20) [Ja Savienības atbalsts šajā programmā ir jāsniedz budžeta garantijas vai finanšu instrumenta veidā, tostarp apvienojumā ar neatmaksājamu atbalstu finansējuma apvienošanas operācijā, šāda atbalsta sniegšanā jāizmanto vienīgi EKF instruments *InvestEU* un *GE* īstenošanas mehānismi saskaņā ar piemērojamajiem EKF investīciju instrumenta un *GE* īstenošanas mehānismu noteikumiem.] Attiecībā uz EKF instrumentu *InvestEU*, ar ko īsteno šīs programmas mērķus, visām dalībvalstīm pēc to pieprasījuma vajadzētu būt pieejamam konsultatīvajam atbalstam. Šāds atbalsts varētu attiekties uz spēju veidošanu, atbalstu projektu apzināšanā, sagatavošanā un īstenošanā, kā arī konsultācijām par finanšu instrumentiem un investīciju platformām.
- (21) Programmai būtu jāoptimizē pieejamā finansējuma izmantošana, cieši uzraugot piešķirto finansējumu un attiecīgā gadījumā samazinot vai izbeidzot dotācijas. Tādējādi būtu jāļauj pārdalīt kādai darbībai paredzēto budžetu, kas nav izlietots noteiktajā termiņā, citām darbībām, kuras ietilpst šīs programmas darbības jomā.

- (22) Ņemot vērā nepieciešamo darbu apjomu, ir iespējams, ka pārrobežu posma īstenošanai paralēli tiek veiktas vairākas aktivitātes, kas tiek atbalstītas ar dažādiem dotāciju nolīgumiem, bet veicina viena un tā paša mērķa sasniegšanu jeb tā saucamā globālā projekta īstenošanu. Lai veicinātu efektīvāku Savienības resursu izmantošanu un nodrošinātu, ka ir iespējams pilnībā sasniegt svarīgus infrastruktūras mērķus, programmai būtu jāļauj novirzīt pieejamos līdzekļus viena un tā paša globālā projekta ietvaros. Neskarot konkursa procedūru izmantošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509¹⁵ 192. panta 1. punktu un papildus minētās regulas 198. panta noteikumiem, vajadzētu būt iespējai šādu līdzekļu pārdalīšanu piešķirt, grozot sākotnējās darbības, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti darba programmā izklāstītie nosacījumi, arī maksimālā Savienības iemaksa.
- (23) Programmai piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509. Tajā ir paredzēti noteikumi par Savienības vispārējā budžeta izveidi un izpildi, tai skaitā noteikumi par dotācijām, godalgām, nefinanšu ziedojumiem, iepirkumu, netiešo pārvaldību, finansiālo palīdzību, finanšu instrumentiem un budžeta garantijām.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (24) Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 darba programmas un uzaicinājumu dokumenti ir piemēroti, lai tajos sīkāk izklāstītu budžeta tehnisko izpildi visās programmas atbalstītajās politikas jomās, tajā skaitā [...] **detalizētākus** attiecināmības un piešķiršanas kritērijus atkarībā no budžeta izpildes instrumenta – dotācijas vai iepirkuma – un konkrētajiem [...] **programmas** mērķiem, **tostarp ņemot vērā enerģētikas politikas norises 2030. gadā, 2040. gadā un virzībā uz 2050. gadu. Lai novērtētu projektu, šādos piešķiršanas kritērijos varētu ņemt vērā, piemēram, darbības prioritāti un steidzamību, pieteikuma kvalitāti, ietekmi, gatavības pakāpi, kā arī katalizatora ietekmi.** Saskaņā ar Finanšu regulas 136. pantu drošības apsvērumu dēļ augsta riska piegādātājiem būtu jāpiemēro attiecināmības ierobežojumi. **Tas jo īpaši būtu jāņem vērā attiecībā uz militārās mobilitātes darbībām.**
-

- (25) Programmas sniegtajam atbalstam būtu jāveicina investīcijas, samērīgā veidā novēršot tirgus nepilnības vai neoptimālas investīciju situācijas, izvairoties no finansējuma dublēšanas vai izspiešanas un stimulējot privāto finansējumu, un tam vajadzētu būt ar skaidru Savienības pievienoto vērtību. Neskarot LESD 107. un 108. panta piemērošanu valstu resursiem, šī pieeja nodrošinās konsekveni starp programmas darbībām un valsts atbalsta noteikumiem, tādējādi novēršot nepamatotus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū. **Tāpat vajadzētu būt iespējamai apvienošanai ar atbalsta shēmām, piemēram, cenu starpības līgumiem (“CFD”), ja tiek nodrošināta atbilstība valsts atbalsta noteikumiem un novērsti konkurences izkropļojumi.** Turklāt EISI un uzkrājumu un investīciju savienības ¹⁶ pasākumi var būt savstarpēji atbalstoši, jo publiskais finansējums var efektīvi samazināt risku lieliem infrastruktūras projektiem un piesaistīt privātās investīcijas ES, radot ievērojamu sviras efektu. **Piemēram, programmai vajadzētu būt atvērtaī publiskā un privātā sektora partnerības projektiem.** Tajā pašā laikā efektīvu kolektīvo ieguldījumu instrumentu, piemēram, Eiropas ilgtermiņa ieguldījumu fondu (ELTIF), augoša pieejamība var efektīvi veicināt institucionālo un citu privāto investoru ilgtermiņa investīcijas infrastruktūras projektos, tādējādi papildinot un palielinot no EISI pieejamo finansējumu.
- (26) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus programmas īstenošanai ar darba programmu palīdzību, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ¹⁷.

¹⁶ COM/2025/124 final.

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu, OV L 55, 28.2.2011., 13.–18. lpp.

(27) Saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013¹⁸, Padomes Regulām (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95¹⁹, (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96²⁰ un (ES) 2017/1939²¹ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tajā skaitā pārkāpumu un krāpšanas gadījumu novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – vajadzības gadījumā – administratīvus un finansiālus sodus. Konkrēti, saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 un Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt izmeklēšanas, ieskaitot pārbaudes un inspekcijas uz vietas, lai noskaidrotu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371²².

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁹ Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁰ Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²¹ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

Saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, *EPPO* un Eiropas Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, lai visas trešās personas, kuras iesaistītas Savienības līdzekļu īstenošanā, piešķirtu līdzvērtīgas tiesības. Programmas asociētajām trešām valstīm jāpiešķir atbildīgajam kredītrīkotājam, *OLAF* un Revīzijas palātai vajadzīgās tiesības un piekļuve, lai tie varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci.

- (28) [Programma jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) [XXX] * [Snieguma regula], ar ko paredz noteikumus par izdevumu izsekošanu un budžeta snieguma satvaru, tostarp noteikumus par Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 33. panta 2. punkta attiecīgi d) un f) apakšpunktā minēto būtiska kaitējuma neradīšanas principa un dzimumu līdztiesības principa vienveidīgu piemērošanu, noteikumus par Savienības programmu un darbību snieguma uzraudzību un ziņošanu par to, noteikumus par Savienības finansējuma portāla izveidi, programmu izvērtēšanas noteikumus, kā arī citus visām Savienības programmām piemērojamus horizontālus noteikumus, piemēram, par informāciju, komunikāciju un pamanāmību.]
- (29) Ievērojot Padomes Lēmuma (ES) 2021/1764²³ 85. panta 1. punktu, fiziskās personas un tiesību subjekti, kas iedibināti aizjūras zemēs un teritorijās (AZT), ir tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar programmas noteikumiem un mērķiem un iespējamajiem režīmiem, kas piemērojami dalībvalstī, ar kuru attiecīgā aizjūras zeme vai teritorija ir saistīta.
- (30) Programmā būtu jāievēro personu ar invaliditāti tiesības un jo īpaši šādām personām jānodrošina piekļūstamība, sevišķi transporta nozarē.

²³ Padomes Lēmums (ES) 2021/1764 (2021. gada 5. oktobris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses (Lēmums par aizjūras asociāciju, ietverot Grenlandi) (OV L 355, 7.10.2021., 6. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

- (31) Programmai vajadzētu būt atvērtai sadarbībai ar trešām valstīm, ja tas ir Savienības interesēs. Šajā ziņā Savienība programmā ietvertajās aktivitātēs var pilnībā vai daļēji iesaistīt trešās valstis. **Ir iespējams atbalstīt projektus, kuros iesaistīti subjekti no trešām valstīm, ja to apstiprina attiecīgās dalībvalstis un ja tas ir būtiski darbības īstenošanai un palīdz sasniegt 3. pantā noteiktos mērķus. Asociācija varētu nodrošināt plašāku piekļuvi programmai, piemēram, attiecībā uz attiecināmību vai asociētās trešās valsts dalību komitejas procedūrā novērotāja statusā.** Asociācijai būtu jānodrošina taisnīgs trešās valsts iemaksu un ieguvumu līdzsvars un jānodrošina Savienības finanšu un drošības interešu aizsardzība. **Tai būtu arī jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi jūras transporta nozarē, novēršot oglekļa emisiju pārvirzi saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1679 41. apsvērumu un 9. pantu. Attiecīgā gadījumā Direktīvā (ES) 2018/2001 noteiktajā satvarā būtu jāizveido sadarbība ar trešām valstīm pārrobežu projektos atjaunīgās enerģijas jomā.**
- (32) Lai pienācīgi ņemtu vērā Eiropas tīkla attīstību, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz grozījumiem šīs regulas pielikumā iekļautajā indikatīvajā kopīgu interešu projektu sarakstā. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ²⁴. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

²⁴ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (33) Regulas (ES) 2021/1153 12. panta 2. punkts pilnvaro Komisiju pieņemt īstenošanas aktus, kuros precizē infrastruktūras prasības, kas piemērojamas konkrētām divējāda lietojuma infrastruktūras darbību kategorijām. Pamatojoties uz to, tika pieņemta Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/1328 ²⁵. Pēc tiesiskā regulējuma pārskatīšanas, pieņemot Regulu (ES) 2024/1679, un lai nodrošinātu iespēju arī turpmāk atjaunināt infrastruktūras prasības neatkarīgi no šīs regulas ierobežotā termiņa, minētajā regulā būtu jāparedz pilnvaras pieņemt īstenošanas aktus, kuros precizē infrastruktūras prasības, kas piemērojamas konkrētām divējāda lietojuma infrastruktūras darbību kategorijām. Tāpēc Regula (ES) 2024/1679 būtu attiecīgi jāgroza, lai Komisija ar to būtu pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus šajā nolūkā.
- (34) Regula (ES) 2021/1153 būtu jāatceļ no 2028. gada 1. janvāra,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (“programma”) un nosaka programmas mērķus, tās budžetu [2028.–2034. gadam], Savienības finansējuma veidus un šāda finansējuma sniegšanas noteikumus.

²⁵ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/1328 (2021. gada 10. augusts), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1153 precizē infrastruktūras prasības, kas piemērojamas konkrētām divējāda lietojuma infrastruktūras darbību kategorijām (OV L 288, 11.8.2021., 37. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj).

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “darbība” ir jebkura aktivitāte, kas ir apzināta kā finansiāli un tehniski neatkarīga darbība, ir ierobežota laikā un ir vajadzīga projekta īstenošanai;

1.a) “labuma guvējs” ir subjekts ar juridiskas personas statusu, ar kuru ir parakstīts dotācijas nolīgums;

- 2) “Eiropas transporta tīkls” ir Eiropas transporta tīkls, kas minēts Regulā (ES) 2024/1679;
- 3) “kopīgu interešu projekts” ir kopīgu interešu projekts, kas definēts Regulas (ES) 2024/1679 3. panta 1) punktā vai Regulas (ES) 2022/869 2. panta 5) punktā;
- 4) “ilgtspējīgs Eiropas transporta tīkls” ir Eiropas transporta tīkls, kas atbilst prasībām, kas noteiktas Regulas (ES) 2024/1679 5. pantā **par resursefektīvu un noturīgu tīklu un vides aizsardzību** un 45. **pantā par jaunajām tehnoloģijām un inovāciju**;
- 5) “vieds Eiropas transporta tīkls” ir Eiropas transporta tīkls, kas atbilst prasībām, kas noteiktas Regulas (ES) 2024/1679 43. pantā **par transporta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmām** un 45. **pantā par jaunajām tehnoloģijām un inovāciju**;

- 6) “noturīgs Eiropas transporta tīkls” ir Eiropas transporta tīkls, kas atbilst prasībām, kas noteiktas Regulas (ES) 2024/1679 **5. pantā par resursefektīvu un noturīgu tīklu un vides aizsardzību un** 46. pantā **par infrastruktūras noturību**;
- 7) “militārā mobilitāte” ir Eiropas Savienības un tās dalībvalstu spēja ātri un efektīvi **sanemt**, transportēt, pārvietot, [...]izvietot **un uzturēt** militāro personālu, ekipējumu un piegādes dalībvalstu robežās un ārpus tām, nodrošinot [...]bruņoto spēku savlaicīgu un efektīvu reakciju;

7.a) “divējāda lietojuma transporta infrastruktūra” ir transporta tīkla infrastruktūra, kas attiecas gan uz civilo, gan militāro mobilitāti;

- 8) “pētījumi” ir aktivitātes, kas vajadzīgas, lai sagatavotu projekta īstenošanu, piemēram, sagatavošanās, kartēšanas, priekšizpētes, izvērtēšanas, testēšanas un validācijas pētījumi, arī programmatūras veidā, un visi citi tehniskā atbalsta pasākumi, tajā skaitā priekšdarbi ar mērķi definēt un izstrādāt projektu un pieņemt lēmumu par tā finansēšanu, piemēram, attiecīgo objektu rekognoscēšana un finansējuma paketes sagatavošana;
- 9) “darbi” ir komponentu, sistēmu un pakalpojumu, arī programmatūras, iegāde, piegāde un ieviešana, kā arī ar projektu saistīto izstrādes, **modernizēšanas** un būvniecības un uzstādīšanas aktivitāšu veikšana, iekārtu pieņemšana un projekta sākšana;

9.a) “globāls projekts” ir liela mēroga projekts ar pārrobežu dimensiju, kurš ir sadalīts vairākās darbībās un uz kuru attiecas vairāki dotāciju nolīgumi;

- 10) “savstarpēju interešu projekts” ir savstarpēju interešu projekts, kas definēts Regulas (ES) 2022/869 2. panta 6) punktā;

- 11) “pārrobežu projekts atjaunīgās enerģijas jomā” ir jebkurš no šādiem projektiem:
- a) atjaunīgās enerģijas ražošanas projekts **un attiecīgā gadījumā tā pieslēgums sadales vai pārvades tīklam ar noteikumu, ka tas ir projekta neatņemama daļa, faktiski nodrošina atjaunīgo energoresursu ražošanas ietaises integrāciju un papildina to,** un kas ir iekļauts sadarbības nolīgumā Direktīvas (ES) 2018/2001 8., 9., 11. vai 13. panta nozīmē;
 - b) uzkrāšanas projekts **un attiecīgā gadījumā tā pieslēgums sadales vai pārvades tīklam ar noteikumu, ka tas ir projekta neatņemama daļa, faktiski nodrošina uzkrāšanas kompleksa integrāciju un papildina to,** tostarp apvienotā enerģijas krātuve Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 44.d) punkta nozīmē, kas atbalsta atjaunīgās enerģijas integrēšanu Savienības energosistēmā, izņemot enerģijas uzkrāšanas kompleksus Regulas (ES) 2022/869 II pielikuma 1. punkta
 - c) apakšpunkta nozīmē, un kas ir iekļauta līdzīgā pasākumā starp divām vai vairākām dalībvalstīm vai starp vienu vai vairākām dalībvalstīm un vienu vai vairākām trešām valstīm.

3. pants

Programmas mērķi

1. Programmas vispārīgie mērķi ir būvēt, attīstīt, nodrošināt, modernizēt un pabeigt Eiropas komunikāciju tīklus transporta un enerģētikas nozarē, lai atbalstītu **dekarbonizētu,** funkcionējošu, **konkurētspējīgu un integrētu** vienoto tirgu un veicinātu kohēziju, atvieglot militāro mobilitāti Eiropas transporta tīklos, sekmēt pārrobežu sadarbību atjaunīgās enerģijas jomā un veicināt sinerģiju starp transporta nozari un enerģētikas nozari.

2. Programmas konkrētie mērķi ir šādi:

a) transporta nozarē:

- i) veicināt tādu kopīgu interešu projektu izstrādi, kas saistīti ar **efektīviem, netraucētiem**, savstarpēji savienotiem, sadarbspējīgiem, dekarbonizētiem, viediem, drošiem, ilgtspējīgiem, noturīgiem, aizsargātiem un multimodāliem transporta tīkliem, saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1679, it īpaši veicot:
 - 1) darbības, kas saistītas ar kopīgu interešu projektiem, kuriem ir pārrobežu dimensija un ar kuriem īsteno Eiropas transporta tīklu, tostarp darbības **Eiropas transporta koridoros, piemēram, darbības** šīs regulas pielikumā uzskaitītajos indikatīvajos posmos;
 - 2) darbības, kas saistītas ar kopīgu interešu projektiem, [...]kuri saistīti ar vieda, noturīga, **droša, sadarbspējīga**, dekarbonizēta un ilgtspējīga Eiropas transporta tīkla pabeigšanu;
 - 3) darbības, kas saistītas ar kopīgu interešu projektiem, kuriem ir pārrobežu dimensija sadarbībā ar trešām valstīm un ar kuriem īsteno Eiropas transporta tīklu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1679 9. pantu;
- ii) pielāgot Eiropas transporta tīkla daļas transporta infrastruktūras divējādam lietojumam, lai uzlabotu gan civilo, gan militāro mobilitāti **saskanā ar Regulas (ES) 2024/1679 48. pantu**, galveno uzmanību pievēršot četriem ES prioritārajiem militārās mobilitātes koridoriem, kas noteikti [...]dokumenta “Militārās prasības militārajai mobilitātei **ES** un ārpus tās” II pielikumā [...], [...]ko Padome apstiprināja 2025. gada 17. [...]martā, un **visās turpmāk apstiprinātajās pārskatītajās versijās**[...];

b) enerģētikas nozarē:

- i) **centrālais mērķis** ir sniegt ieguldījumu kopīgu interešu projektu un savstarpēju interešu projektu izstrādē, kā noteikts Regulas (ES) 2022/869 18. pantā, lai veicinātu enerģētikas savienības pabeigšanu, efektīva un konkurētspējīga iekšējā enerģijas tirgus integrāciju un tīklu pārrobežu un starpnozaru sadarbību, atvieglotu ekonomikas dekarbonizāciju, **izbeigtu enerģētisko izolāciju un novērstu problemātiskus starpsavienojumu posmus**, veicinātu energoefektivitāti un **enerģētikas infrastruktūras aizsardzību un** noturību **un nodrošinātu** [...]piegādes drošību;
- ii) sekmēt pārrobežu sadarbību **enerģijas** jomā, [...] **galvenokārt** atbalstot pārrobežu projektus atjaunīgās enerģijas jomā vai rīkojot iepirkuma konkursus jauniem atjaunīgās enerģijas **un uzkrāšanas** projektiem saskaņā ar Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānismu, kas izveidots ar Regulas (ES) 2018/1999 33. pantu, ja ir izpildīti šīs regulas 11. panta 5. punktā minētie nosacījumi, lai izmaksefektīvi sasniegtu Savienības mērķus dekarbonizācijas, konkurētspējas, iekšējā enerģijas tirgus izveides pabeigšanas, noturības un piegādes drošības jomā.

[4. pants

Budžets

1. Indikatīvais finansējums programmas īstenošanai no 2028. līdz 2034. gadam ir 81 428 000 000 EUR faktiskajās cenās.
2. Šā panta 1. punktā minētās summas indikatīvais sadalījums ir šāds:
 - a) 51 515 000 000 EUR – 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajiem konkrētajiem mērķiem transporta un militārās mobilitātes jomā;

- b) 29 912 000 000 EUR – 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem konkrētajiem mērķiem enerģētikas jomā.
3. Budžeta saistības aktivitātēm, kas ilgst vairāk nekā vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem.
4. Apropriācijas var iekļaut Savienības budžetā pēc 2034. gada, lai segtu nepieciešamos izdevumus un varētu pārvaldīt darbības, kas nav pabeigtas līdz programmas beigām.
5. Šā panta 1. punktā minēto finansējumu un 5. pantā minēto papildu resursu summas var izmantot arī tehniskajai un administratīvajai palīdzībai, kas vajadzīga programmas un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2024/1679 vai Regulā (ES) 2022/869 noteikto nozaru pamatnostādņu īstenošanai, piemēram, sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas aktivitātēm, korporatīvajām informācijas tehnoloģiju sistēmām un platformām, informācijas un komunikācijas aktivitātēm, tostarp korporatīvajai komunikācijai par Savienības politiskajām prioritātēm, un visai pārējai tehniskajai un administratīvajai palīdzībai vai ar personālu saistītiem izdevumiem, kas Komisijai radušies, pārvaldot programmu.]

5. pants

Papildu resursi

1. Dalībvalstis, Savienības iestādes, struktūras un aģentūras, trešās valstis, starptautiskās organizācijas, starptautiskās finanšu iestādes vai citas trešās personas var veikt papildu finanšu iemaksas vai nefinansiālus ieguldījumus programmā, neskarot LESD 107. un 108. pantu. Papildu finanšu iemaksas ir ārējie piešķirtie ieņēmumi Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 21. panta 2. punkta a), d) vai e) apakšpunkta vai 21. panta 5. punkta nozīmē.

2. Pēc dalībvalstu pieprasījuma programmai var darīt pieejamus resursus, kas tām ir piešķirti dalītas pārvaldības ietvaros. Komisija īsteno minētos resursus tieši vai netieši saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 62. panta 1. punkta a) vai c) apakšpunktu. Tie papildina šīs regulas 4. panta 1. punktā minēto summu. Minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā. Ja Komisija tiešā vai netiešā pārvaldībā nav uzņēmusies juridiskās saistības par papildu summām, kas šādā veidā darītas pieejamas programmai, atbilstošās neizmantojās summas pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma var pārvietot atpakaļ uz vienu vai vairākām attiecīgajām avotprogrammām vai to pēctecēm.

6. pants

Alternatīvs, kombinēts un kumulatīvs finansējums

1. Programmu īsteno, koordinējoties ar citām Savienības programmām. Darbība, kas saņēmusi Savienības iemaksu no citas programmas, var saņemt iemaksu arī saskaņā ar šo programmu. Attiecīgajai iemaksai piemēro konkrētās Savienības programmas noteikumus, vai arī visām iemaksām saskaņā ar programmu var piemērot vienotu noteikumu kopumu – tādā gadījumā ir iespējams noslēgt vienotas juridiskas saistības. Ja Savienības iemaksu pamatā ir attiecināmās izmaksas, kumulatīvais no Savienības budžeta piešķirtais atbalsts nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas, un to var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros paredzēti atbalsta nosacījumi.

2. Šajā programmā piešķiršanas procedūras var kopīgi īstenot tiešā vai netiešā pārvaldībā ar dalībvalstīm, Savienības iestādēm, struktūrām un aģentūrām, trešām valstīm, starptautiskām organizācijām, starptautiskām finanšu iestādēm vai citām trešām personām (“kopīgās piešķiršanas procedūras partneri”) – ar noteikumu, ka tiek nodrošināta Savienības finanšu interešu aizsardzība. Uz šādām procedūrām attiecas vienots noteikumu kopums, un to rezultātā tiek noslēgtas vienotas juridiskas saistības. Šajā nolūkā kopīgās piešķiršanas procedūras partneri var programmai darīt pieejamus resursus saskaņā ar šīs regulas 5. pantu vai attiecīgā gadījumā partneriem var uzticēt piešķiršanas procedūras īstenošanu saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 62. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Kopīgās piešķiršanas procedūrās kopīgās piešķiršanas procedūras partneru pārstāvji var būt arī Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 153. panta 3. punktā minētās vērtēšanas komitejas locekļi.

7. pants

Programmas asociētās trešās valstis

1. Programmā var piedalīties turpmāk minētās trešās valstis, kuras iesaistās uz pilnīgas vai daļējas asociācijas pamata, saskaņā ar 3. pantā noteiktajiem mērķiem un attiecīgajiem starptautiskajiem nolīgumiem vai jebkuriem lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar minētajiem nolīgumiem un attiecas uz:
- a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīm, kuras ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, kā arī Eiropas pundurvalstīm;
 - b) valstīm, kas pievienojas, kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm;
 - c) Eiropas kaimiņattiecību politikas aptvertajām valstīm;
 - d) citām trešām valstīm.

2. Asociācijas nolīgumi par dalību programmās:

- a) nodrošina taisnīgu līdzsvaru starp trešās valsts, kura piedalās programmā, iemaksām un ieguvumiem;
- b) paredz noteikumus par piedalīšanos programmās, tai skaitā par to, kā aprēķināt finanšu iemaksas, ko veido darbības iemaksa un dalības maksa, programmas un tās vispārējo administratīvo izmaksu vajadzībām;
- c) nepiešķir trešai valstij lēmumu pieņemšanas pilnvaras attiecībā uz programmu;
- d) garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt savas finanšu intereses;
- e) attiecīgā gadījumā nodrošina Savienības drošības un sabiedriskās kārtības interešu aizsardzību.

Šā punkta d) apakšpunkta vajadzībām trešā valsts piešķir nepieciešamās tiesības un piekļuvi, kas prasītas Regulās (ES, *Euratom*) 2024/2509 un (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013, un garantē, ka izpildes lēmumi, ar kuriem uzliek finansiālas saistības, pamatojoties uz LESD 299. pantu, kā arī Eiropas Savienības Tiesas spriedumi un rīkojumi ir izpildāmi.

8. pants

Īstenošana un Savienības finansējuma veidi

1. Programmu īsteno saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 tiešā pārvaldībā vai netiešā pārvaldībā kopā ar vienībām, kas norādītas minētās regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

2. Savienības finansējumu var nodrošināt jebkādā veidā saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509, jo īpaši kā dotācijas, godalgas, iepirkumu un nefinanšu ziedojumus.
3. [Ja Savienības atbalstu sniedz budžeta garantijas vai finanšu instrumenta veidā, tostarp apvienojumā ar neatmaksājamu atbalstu finansējuma apvienošanas operācijā, to sniedz, vienīgi izmantojot EKF instrumentu *InvestEU* vai *GE* īstenošanas mehānismu, un īsteno saskaņā ar piemērojamajiem EKF instrumenta *InvestEU* un *GE* īstenošanas mehānisma noteikumiem, izmantojot nolīgumus, kas noslēgti par šāda veida atbalstu saskaņā ar EKF instrumentu *InvestEU* vai *GE* īstenošanas mehānismiem.]
4. [Savienības atbalstu budžeta garantijas veidā sniedz, nepārsniedzot budžeta garantijas maksimālo summu, kas noteikta EKF vai *GE* regulā.]
5. [Ja programmā izmanto EKF instrumentu *InvestEU* vai *GE* īstenošanas mehānismu, tajā paredz uzkrājumu budžeta garantijai un finansējumu finanšu instrumentiem, tostarp apvienojumā ar neatmaksājamu atbalstu finansējuma apvienošanas operācijas veidā.]

9. pants

Attiecināmība

1. [...]
2. Tiešā vai netiešā pārvaldībā īstenotās piešķiršanas procedūrās Savienības atbalstu var sniegt vai saņemt viens vai vairāki šādi tiesību subjekti:
 - a) dalībvalstī iedibināti subjekti, **tostarp kopuzņēmumi un īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības**;
 - b) asociētajā trešā valstī iedibināti subjekti;

c) **izņēmuma kārtā, ja šādu subjektu finansējums ir būtisks darbības īstenošanai un veicina 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanu:**

i) starptautiskas organizācijas;

[...] **ii)** citi subjekti, kas iedibināti neasociētās trešajās valstīs[...].

3. Papildus Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 168. panta 2. un 3. punkta noteikumiem šīs regulas 7. panta 1. punktā minētās asociētās trešās valstis attiecīgā gadījumā var piedalīties jebkādos iepirkuma mehānismos, kas paredzēti Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 168. panta 2. un 3. punktā, un gūt no tiem labumu. Noteikumus, kas piemērojami dalībvalstīm, *mutatis mutandis* piemēro iesaistītajām asociētajām trešām valstīm.
4. Piešķiršanas procedūras, kas ietekmē drošību vai sabiedrisko kārtību, jo īpaši attiecībā uz Savienības vai tās dalībvalstu stratēģiskajiem aktīviem un interesēm, ierobežo saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 136. pantu. Saskaņā ar Finanšu regulas 136. pantu drošības apsvērumu dēļ augsta riska piegādātājiem saskaņā ar ES tiesību aktiem piemēro attiecināmības ierobežojumus. **Īpašu uzmanību pievērš militārās mobilitātes darbībām**²⁶.
5. Attiecībā uz darbībām, kas minētas šīs regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta **i)** punktā, novērtējot priekšlikumu atbilstību piešķiršanas kritērijiem, attiecīgā gadījumā pārlicinās, ka ierosinātās darbības ir saskanīgas ar koridoru darba plāniem un īstenošanas aktiem, kas minēti Regulas (ES) 2024/1679 54. un 55. pantā, un ka tajās, ievērojot minētās regulas 52. panta 9. punktu, ir ņemts vērā atbildīgā Eiropas koordinators konsultatīvais atzinums.

²⁶ **Varētu būt vajadzīgas turpmākas pārdomas par attiecināmības ierobežojumiem attiecībā uz militāro mobilitāti, gaidot horizontālo DFS diskusiju rezultātus.**

6. Dotāciju priekšlikumus iesniedz viena vai vairākas dalībvalstis vai ar to dalībvalstu piekrišanu, uz kurām attiecas projekts[...].

7. [...]

8. [...]Darba programmās, kas minētas **šīs regulas 12. pantā un** Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 110. pantā, [...]nosaka:

a) paredzamos rezultātus;

b) atbalstītās darbības, tostarp pētījumus un darbus;

c) indikatīvu grafiku;

d) indikatīvas pieejamās summas;

e) Savienības iemaksu veidus;

f) līdzfinansējuma likmes;

g) [...] attiecīgā gadījumā detalizētākus attiecināmības kritērijus konkrētām darbībām, lai nodrošinātu šīs regulas 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanu, kā arī ierobežojumus saskaņā ar šā panta 4. punktu.

9.a pants

Piešķiršanas kritēriji

Darba programmās nosaka pārredzamus atlases un piešķiršanas kritērijus, kurus var sīkāk izklāstīt dokumentos, kas saistīti ar piešķiršanas procedūru. Lai novērtētu projektu, šādos piešķiršanas kritērijos var ņemt vērā darbības prioritāti un steidzamību, pieteikuma kvalitāti, ietekmi, gatavības pakāpi, kā arī katalizatora ietekmi.

10. pants

Papildu noteikumi attiecībā uz dotācijām

1. Papildus Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 132. panta 4. punktā noteiktajiem iemesliem, uz kuru pamata var piemērot samazinājumu, dotācijas summu var samazināt šādos gadījumos:
 - a) attiecībā uz pētījumiem – darbība nav sākusies viena gada laikā pēc dotācijas nolīgumā norādītā sākuma datuma;
 - b) attiecībā uz darbiem – darbība nav sākusies divu gadu laikā pēc dotācijas nolīgumā norādītā sākuma datuma;
 - c) pēc darbības progressa izskatīšanas secināts, ka darbības īstenošanā ir tik lieli kavējumi, ka darbības mērķi, visticamāk, netiks sasniegti.
2. Pamatojoties uz 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, dotācijas nolīgumu var grozīt vai izbeigt.

Pirms tiek pieņemts lēmums samazināt vai izbeigt dotāciju, gadījumu vispusīgi izpēta un attiecīgajiem labuma guvējiem dod iespēju saprātīgā laikposmā iesniegt savus apsvērumus.

3. Pieejamās saistību apropriācijas, kas izriet no 1. vai 2. punkta piemērošanas, dara pieejamas šajā programmā.
4. Neskarot konkursa procedūru izmantošanu, kad vien tas ir lietderīgi saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 192. panta 1. punktu un papildus minētās regulas 198. pantam, šīs regulas 12. pantā minētajā darba programmā, ja tas ir pienācīgi pamatots ar vajadzību sekmēt globāla projekta pabeigšanu, var precizēt darbību un labuma guvējus un noteikt summu, līdz kurai var aicināt iesniegt priekšlikumus par notiekošu vai pabeigtu darbību paplašināšanu programmas ietvaros, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi un pārredzamību saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 191. pantu. Piešķirums notiekošām darbībām var tikt veikts kā sākotnējās darbības grozīšana, pievienojot jaunas aktivitātes un palielinot maksimālo Savienības iemaksu, **kuru šā sākotnējā dotācijas nolīguma labuma guvēji izmantos globalā projekta pabeigšanai.** Šādiem piešķirumiem darba programmā rezervētās summas sedz no šā panta 3. punktā minētajām saistību apropriācijām.
5. [Pētījumiem Savienības finansiālā atbalsta summa nepārsniedz 50 % no kopējām attiecināmajām izmaksām.]
6. [Darbiem, kas saistīti ar 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, Savienības finansiālā atbalsta summa nepārsniedz 50 % no kopējām attiecināmajām izmaksām. Līdzfinansējuma likme darbībām, ko veic dalībvalstīs, kuru NKI uz vienu iedzīvotāju ir mazāks nekā 90 % no Savienības NKI, Savienības finansiālā atbalsta summa nepārsniedz 75 % no kopējām attiecināmajām izmaksām.]
7. [Darbiem, kas saistīti ar 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem konkrētajiem mērķiem, piemēro šādus noteikumus:
 - a) Savienības finansiālā atbalsta summa nepārsniedz 50 % no kopējām attiecināmajām izmaksām;

- b) darbībām, kas veicina tādu kopīgu interešu projektu izstrādi, kuri, pamatojoties uz Regulas (ES) 2022/869 18. panta 2. punktā minētajiem pierādījumiem, nodrošina enerģijas piegādes drošību augstā līmenī reģionālā vai Savienības mērogā, stiprina Savienības solidaritāti vai piedāvā ļoti inovatīvus risinājumus, līdzfinansējuma likmes, kas minētas a) apakšpunktā, var palielināt līdz ne vairāk kā 75 % no kopējām attiecināmajām izmaksām.]
8. [Transporta un enerģētikas nozarē katrā attiecībā uz darbiem, ko veic tālākajos reģionos, piemēro īpašu maksimālo līdzfinansējuma likmi 60 % apmērā.]
9. Programmas sniegtais atbalsts paātrina vai palielina investīcijas, samērīgā veidā novēršot tirgus nepilnības vai neoptimālas investīciju situācijas, izvairoties no finansējuma dublēšanas vai izpīšanas un stimulējot privāto finansējumu, un tam ir Savienības pievienotā vērtība.

11. pants

Pārrobežu projekti atjaunīgās enerģijas jomā

1. Komisija vismaz reizi gadā izsludina [...] **aicinājumu finansēt** pārrobežu projektus atjaunīgās enerģijas jomā, pamatojoties uz kritērijiem un procedūru, kas noteikti šajā pantā, šā panta 4. punktā minētajā deleģētajā aktā un 12. pantā minētajā saistītajā darba programmā.
2. Pārrobežu projektiem atjaunīgās enerģijas jomā būtu jānodrošina izmaksu ietaupījumi atjaunīgās enerģijas izvēršanai visā Savienībā vai citi ieguvumi **dekarbonizācijai**, sistēmas integrācijai, **sistēmas elastībai, uzkrāšanai**, piegādes drošībai, konkurētspējai vai inovācijai salīdzinājumā ar līdzīgu projektu, ko īstenotu viena no iesaistītajām dalībvalstīm vai trešā valsts viena pati.

3. Ja dotācijas tiek piešķirtas darbiem, pieteikuma iesniedzējam būtu jāpierāda vajadzība pārvarēt tirgus nepilnības vai finansiālus šķēršļus, piemēram, nepietiekamu komerciālo dzīvotspēju, augstas sākotnējās izmaksas vai tirgus finansējuma trūkumu.
 4. Līdz [dienu, mēnesis, gads] [vai 12 mēneši pēc šā akta stāšanās spēkā] Komisija saskaņā ar 14. pantu pieņem deleģēto aktu, ar ko papildina šo regulu, nosakot konkrētus kritērijus un procedūru pārrobežu projektu atlasei atjaunīgās enerģijas jomā **un nemot vērā iespējamus konkrētos ieguvumus 3. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punktā minēto mērķu sasniegšanai, pārrobežu projektus atjaunīgās enerģijas jomā integrāli sasaistot ar pārrobežu energotīklu paplašināšanu.**
 5. Komisija var nolemt programmas budžetu, kas paredzēts pārrobežu projektiem atjaunīgās enerģijas jomā, piešķirt Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānismam, kas izveidots ar Regulas (ES) 2018/1999 33. pantu, ja ar to var sasniegt regulas 3. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minētos konkrētos mērķus un ja tas var palīdzēt samazināt atjaunīgās enerģijas projektu kapitāla izmaksas **vai izmaksu zinā lietderīgi integrēt atjaunīgos energoresursus energosistēmā saskaņā ar veicinošo satvaru, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 5. punkta a) un b) apakšpunktā.** Kopējais ieguldījums laikposmā no 2028. gada 1. janvāra līdz 2034. gada 31. decembrim nepārsniedz 5 % no šīs programmas budžeta, kas paredzēts 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem konkrētajiem mērķiem.
- 5.a Ja ieguldījums Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānismā 5 % apmērā ir pilnībā piešķirts līdz 2031. gada 1. janvārim, Komisija izvērtē pārrobežu projektu atjaunīgās enerģijas jomā ieviešanu tirgū un pieprasījumu pēc tiem un Savienības atjaunīgās enerģijas finansēšanas mehānisma darbību, un var nolemt piešķirt papildu ieguldījumu, kas nepārsniedz 5 % no šīs programmas atlikušā budžeta, kurš paredzēts 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem konkrētajiem mērķiem.**

Darba programma

1. Programmu īsteno ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 110. pantā minēto darba programmu palīdzību.
2. Darba programmās attiecīgā gadījumā nosaka aktivitātes un saistītās Savienības atbalsta summas, kas īstenojamas, izmantojot EKF instrumentu *InvestEU* un *GE* īstenošanas mehānismu.
- 2.a Pienemot darba programmas enerģētikas nozarē, Komisija īpašu uzmanību pievērš kopīgu interešu projektiem un savstarpēju interešu projektiem un saistītām darbībām, kuru mērķis ir vēl vairāk integrēt iekšējo enerģijas tirgu un tādējādi izbeigt enerģētisko izolāciju un novērst problemātiskus elektrotīklu starpsavienojumu posmus.**
- 2.b Enerģētikas nozares darba programmās norāda aplēstās summas 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem konkrētajiem mērķiem enerģētikas jomā un ņem vērā ES enerģētikas politikas attīstību un cita starpā arī satvaru energosistēmas dekarbonizācijai.**
3. Darba programmas Komisija pieņem ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 15. panta 3. punktā minēto [...] **pārbaudes** procedūru.
- 3.a Darba programmas nodrošina saskaņotību un papildināmību ar Regulu (ES) [XXX] [Eiropas Konkurētspējas fonds].**

12.a pants

Savienības finansiālā atbalsta piešķiršana

Pēc katra uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, pamatojoties uz 12. pantā minētajām darba programmām, Komisija pieņem īstenošanas aktu, ar kuru nosaka finansiālā atbalsta apjomu, ko piešķir izvēlētajiem projektiem vai to daļām, un precizē to īstenošanas nosacījumus un metodes. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 15. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

13. pants

Deleģētie akti

Ņemot vērā **attiecīgās dalībvalsts piekrišanu saskaņā ar** LESD 172. panta otro daļu, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar šīs regulas 14. pantu[...], lai grozītu šīs regulas pielikumu attiecībā uz indikatīvo projektu sarakstu.

14. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 11. panta 4. punktā un 13. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2034. gada 31. decembrim.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 11. panta 4. punktā un 13. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 11. panta 4. punktu un 13. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem. Trešo valstu vai starptautisku organizāciju pārstāvji nepiedalās apspriedēs par jautājumiem, kas saistīti ar šīs regulas 12. panta 3. punktu.

15. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Jautājumos, kas saistīti ar 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajiem mērķiem, komiteja sanāk ar nosaukumu “EISI – Transports”.

Jautājumos, kas saistīti ar 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem mērķiem, komiteja sanāk ar nosaukumu “EISI – Enerģētika”.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 [...] **5.** pantu.

3.a Jautājumos, kas attiecas uz 12. panta 3. punktā minēto procedūru, ja komiteja atzinumu nesniedz, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.

4. Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa vienkāršs komitejas locekļu vairākums.

5. Saskaņā ar Savienības noslēgtajiem starptautiskajiem nolīgumiem komitejas sanāksmēs par novērotājiem var uzaicināt trešo valstu vai starptautisku organizāciju pārstāvjus, ievērojot nosacījumus, kas paredzēti komitejas reglamentā, un ņemot vērā Savienības vai tās dalībvalstu drošības un sabiedriskās kārtības apsvērumus. Trešo valstu vai starptautisku organizāciju pārstāvji nepiedalās apspriedēs par jautājumiem, kas saistīti ar šīs regulas 9. pantu.

16. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2024/1679

Regulas (ES) 2024/1679 48. pantam pievieno šādu 3. punktu:

“3. Komisija var pieņemt īstenošanas aktu, ar ko precizē infrastruktūras prasības, kuras piemērojamas konkrētām infrastruktūras kategorijām, **kas minētas 1. punktā** un kas attiecas gan uz civilajām, gan aizsardzības vajadzībām (“divējāda lietojuma infrastruktūra”).

Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 61. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.”

17. pants

Atcelšana

Regulu (ES) 2021/1153 atceļ no 2028. gada 1. janvāra.

18. pants

Pārejas noteikumi ²⁷

1. Šī regula neskar attiecīgo darbību turpināšanu vai grozīšanu – līdz to slēgšanai – saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1316/2013 un Regulu (ES) 2021/1153, ko attiecīgajām darbībām turpina piemērot līdz to slēgšanai.
2. No programmas finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp programmu un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1153.

2.a Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2021/1328 turpina piemērot, līdz tā tiek atcelta ar īstenošanas aktu, kas minēts Regulas (ES) 2024/1679 48. panta 3. punktā.

²⁷ **Ja tiesību akts netiks pieņemts pirms 2028. gada 1. janvāra, varētu būt vajadzīgas turpmākas pārdomas par pārejas pasākumiem, tostarp par attiecināmības uzsākšanu izņēmuma kārtā.**

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2028. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Brišelē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja*

Indikatīvs saraksts, kurā uzskaitīti 3. **panta** 2. punkta a) apakšpunkta pirmajā ievilkumā minētie kopīgu interešu projekti ar pārrobežu dimensiju. **Ja nav norādīts citādi, posmi attiecas uz dzelzceļa savienojumiem.**

Atlantijas okeāna koridors	
FR–ES	Bordo–Burgosa
ES–PT	Madride–Lisabona
PT–ES	<u>Lisabona</u> –Portu–Vigo–Akoruņa
Baltijas jūras–Melnās jūras–Egejas jūras koridors	
RO–BG	Krajova–Sofija
RO–BG	<u>Bukarestē</u> [...]–Džurdžu–Ruse–Varna
BG–EL	Sofija–Saloniki
EL–BG	Saloniki–Aleksandrupole–Burgasa
PL–SK–HU	Krako[...]va–Košice–Miškolca
RO–UA	Ploješ[...]ti–Bakeu–Čerņivci
RO–MD	<u>Paškani</u> –Jasu–Kišiņeva
Baltijas jūras–Adrijas jūras koridors	
PL–CZ	Katovice/Opole–Ostrava–Brno
AT–SI	<u>Vīne</u> –Grāca–Maribora
<u>AT–IT</u>	<u>Fillaha–Udīne–Trieste</u>
AT–SK[...]	Vīne–Bratislava[...]
<u>AT–HU</u>	<u>Vīne–Budapešta</u>
<u>SK–HU</u>	<u>Bratislava–Budapešta</u>
<u>AT–HU–HR</u>	<u>Vīne–Sombatheja–Zagreba</u>

PL-SK	Katovice–Žilina
Vidusjūras koridors	
FR-IT	Liona– Turīna [...]
FR-ES	Monpeljē–Perpiņāna–Barselona– Valensija
FR-IT	Marsela –Nica–Dženova
HR-HU	Rijeka–Zagreba–Sēkešfehērvāra
IT-SI	Venēcija –Trieste/ Kopera –Divača-[...]Ljubljana
HU-UA	Ņireghāza–Čopa
Ziemeļjūras–Reinas–Vidusjūras koridors	
FR-BE	Sēna–Esko, ieskaitot pietekas (iekšzemes ūdensceļš)
NL-DE	Arnema–Emmeriha–Oberhauzene
NL-DE	Eindhovena–Menhengladbaha
BE-NL	Ģente–Ternēzena
BE-NL	Brisele–Amsterdama
BE-LU	Namīra–Luksemburga/ Betemburga
IT-CH	[...] Dženova –Milāna/ Novāra – Kjaso – Briga
DE-CH	Karlsrūe–Bāzele
IE-UK	Dublina–Belfāsta
Ziemeļjūras–Baltijas jūras koridors	
FI –EE–LV–LT–PL	Tampere–Helsinki –Tallina–Rīga–Viļņa–Varšava (aptver Rail Baltica)
DE-PL	Berlīne–Ščecina
DE-PL	Berlīne–Frankfurte[...] (pie Oderas)–Poznaņa– Varšava
PL-UA	Krak <u>o</u> [...]va–Ļviva
PL-UA	Ļublīna–Kovela

Reinas–Donavas koridors	
DE–CZ	Nirnberga/Rēgensburga–Plzeņa–Prāga
DE–CZ	Drēzdene–Prāga/ <u>Kolīna</u>
CZ–AT–SK	<u>Prāga</u> –Brno–Vīne/Bratislava
DE–AT–SK–HU– HR– <u>BiH–RS</u> –RO– BG– <u>MD–UA</u>	Reina/Donava, <u>ieskaitot pietekas</u> (iekšzemes ūdensceļš)
[...] CZ– <u>SK</u>	Olomouca (Zlīna)–Žilina
HU–RO	Budapešta–[...]Timišoara
<u>HU–RO</u>	<u>Budapešta–Kluža–Bukareste</u>
SK–UA	Košice–Čopa
Skandināvijas–Vidusjūras koridors	
<u>DE</u> [...]–AT– <u>IT</u> [...]	<u>Minhene</u> [...]– <u>Insbruka</u> –Verona (aptver Brennera bāzes tuneli)
DK[...]–DE[...]	<u>Kopenhāgena</u> [...]–Lībeka (aptver Fēmarn[...]belta <u>pastāvīgo savienojumu</u> [...])
SE–FI	Ūmeo–Lūleo–Oulu (Botnijas koridors)
<u>SE–FI</u>	<u>Stokholma–Turku–Helsinki</u>
SE–NO	Stokholma–Oslo
<u>SE–NO</u>	<u>Gēteborga–Oslo</u>
<u>SE–NO</u>	<u>Lūleo–Narvika</u>
Rietumbalkānu–Vidusjūras austrumdaļas koridors	
AT–SI	Fillaha–Ļubļana
HR–SI	Zagreba–Ļubļana
EL–MK	Saloniki–Gevgelija–Skopje
BG–RS	Sofija–Niša

<u>BG–MK</u>	<u>Sofija–Skopje</u>
HR–RS	Zagreba–Belgrada
Ūdens transports	
	Eiropas jūras telpa un <i>TEN-T</i> ostas (<u>tostarp iekšzemes savienojumi</u>)
Visaptverošais tīkls	
FR–ES	Po–Kanfranka
<u>ES–PT</u>	<u>Sevilja–Faru</u>
<u>BE</u> [...] <u>–FR</u> [...]	Monsa–Valansjēna
NL–DE	Groningena–Oldenburga
PL–CZ	Vroclava–Prāga
<u>DE</u> [...] <u>–AT</u> [...]	Minhene–Linca
BE <u>–NL</u> [...][...] <u>–DE</u> [...]	Antverpene–Venlo–Mehengladbaha
<u>EL–AL</u>	<u>Saloniki–Duresi</u>
<u>EL–MK</u>	<u>Florina–Velesa</u>
<u>SE–NO</u>	<u>Sundsvalla–Tronheima</u>